

Mokesčių ir teisės naujienų apžvalga

2019 m. sausis

Kaip ir kiekvieną mėnesį, tarptautinė audito ir verslo konsultacijų bendrovė Deloitte Lietuva ir Advokatų profesinė bendrija Deloitte Legal Jus supažindina su Mokesčių ir teisės ekspertų parengtu naujienlaiškiu, kuriame pateiktos išvalgos apie svarbiausias šios srities naujienas ir pokyčius.

Europos duomenų apsaugos valdyba (EDAV) paviešino gaires dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) teritorinės taikymo srities (Gairės)

Vienas iš BDAR tikslų buvo praplėsti Europos Sąjungos (ES) duomenų apsaugos taisykles, tačiau kilo klausimas dėl jų taikymo už ES ribų.

Gairėse yra atsižvelgiama į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) išaiškinimus ir nurodoma, kad BDAR turi būti taikomas, jei duomenys yra apdorojami ES ar internetinė svetainė yra pasiekama iš ES valstybių narių. Be kita ko, Gairėse yra nustatyta, kad BDAR turi būti taikomas ir tik tranzitu per ES keliaujantiems asmenims.

Paminėtina, kad EDAV yra ES įstaiga, atsakinga už BDAR taikymą nuo 2018 m. gegužės 25 d. Ši įstaiga laukia komentarų iš suinteresuotų asmenų dėl šių Gairių iki 2019 m. sausio 18 d.

Gaires rasite [čia](#).

2018 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamentas (EP) priėmė rezoliuciją dėl blokų grandinės – ateities perspektyvomis grindžiamos prekybos politikos (Rezoliucija)

Rezoliucijoje EP pažymėjo, kad blokų grandinė gali tapti priemone paremti prekybos ir darnaus vystymosi darbotvarkę, suteikdama pasitikėjimo žaliavų ir prekių kilme, skaidriais gamybos procesais ir tiekimo grandinėmis bei jų atitiktimi tarptautinėms taisyklėms darbo, socialinių ir aplinkosaugos teisių srityje, atsižvelgiant į jos ypatingą svarbą, kiek tai susiję su konflikto zonų naudingosiomis iškasenomis, neteisėta prekyba kultūros prekėmis, eksporto kontrole ir korupcija. Be to, EP pabrėžia, kad blokų grandinė galėtų prisidėti prie įmonių veiklos tvarumo ir skatinti atsakingą verslą.

Taip pat pažymima, kad skaitmeninimas leis veiksmingiau ir skaidriau keistis informacija, t. y. blokų grandinė gali suteikti gamintojams, laboratorijoms, logistikos veiklos vykdytojams, reguliavimo institucijoms ir vartotojams galimybę gauti visą reikiamą informaciją, pavyzdžiui, apie kilmę, bandymus, sertifikavimą ir licencijavimą, bei ją keistis.

EP yra įsitikinęs, kad įvedus blokų grandinės technologijas į visą tiekimo grandinę gali padidėti pasaulinės prekybos efektyvumas, sparta ir apimtys, nes sumažėtų su tarptautiniais sandoriais susijusios išlaidos, o verslo įmonėms būtų padedama nustatyti naujus partnerius. Tai taip pat gali nulemti padidėjusį vartotojų pasitikėjimą skaitmenine prekyba.

Rezoliuciją rasite [čia](#).

„BDAR turi būti taikomas, jei duomenys yra apdorojami ES ar internetinė svetainė yra pasiekama iš ES valstybių narių.“

Monika Žlabienė

mzlabiene@deloittece.com

+370 608 66 668

„Blokų grandinė galėtų prisidėti prie įmonių veiklos tvarumo ir skatinti atsakingą verslą.“

Monika Žlabienė

mzlabiene@deloittece.com

+370 608 66 668

2018 m. gruodžio 12 d. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (LAT) priėmė nutartį dėl teisės normų, reglamentuojančių nesąžiningos konkurencijos veiksmus, išvestinį ieškinį, bendrovės vadovo atsakomybę, aiškinimo ir taikymo

Kasacinis teismas konstatavo, kad laisva valia subjektų sudaryti sandoriai net tais atvejais, kai vienam iš ūkio subjektų jie ekonomiškai nenaudingi, nelaikytini vienos sandorio šalies kitai atliktais nesąžiningos konkurencijos veiksmais, patenkančiais į draudžiamų veiksmų ratą pagal Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 15 str. 1 d.

LAT praktikoje yra išaiškinta, kad draudžiami veiksmai pagal Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 15 str. 1 d. įtvirtintą teisinį reglamentavimą yra siejami su dviem kumuliatyviomis sąlygomis: (i) tokie veiksmai turi prieštarauti ūkinės veiklos sąžiningai praktikai bei geriems papročiams, ir (ii) tokie veiksmai gali pakenkti kito ūkio subjekto galimybėms konkuruoti.

LAT pažymėjo ir tai, kad įstatymų leidėjas nėra nurodęs mažiausio akcijų skaičiaus, kuris leistų kreiptis į teismą dėl žalos atlyginimo įmonei iš vadovo ir valdybos narių, todėl laikytina, kad akcininkas, turintis bent vieną bendrovės akciją, įgyja teisę pateikti išvestinį ieškinį vadovui ir valdybos nariams už įmonei padarytą žalą.

Be to, kasacinis teismas šioje nutartyje konstatavo, kad tam, jog vadovą nuo civilinės atsakomybės saugotų verslo sprendimo priėmimo taisyklė, teismas turi nustatyti, kad vadovas sąžiningai veikė bendrovės interesais – nepažeidė rūpestingumo pareigos, t. y. tinkamai ištyrė informaciją prieš sudarydamas ginčo sandorius, neveikė *ultra vires* ir pan., bei nepažeidė lojalumo pareigos.

LAT nutartį galite rasti [čia](#).

„Laisva valia subjektų sudaryti sandoriai net tais atvejais, kai vienam iš ūkio subjektų jie ekonomiškai nenaudingi, nelaikytini vienos sandorio šalies kitai atliktais nesąžiningos konkurencijos veiksmais.“

Evaldas Lukauskas

elukauskas@deloittece.com

+370 615 10 881

Nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (Įstatymas) pakeitimai

Įstatymas nustato reikalavimą juridiniams asmenims nustatyti ir Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (JADIS) registruoti informaciją apie juridinių asmenų galutinius naudos gavėjus. Pareiga teikti informaciją apie galutinius naudos gavėjus galės būti įgyvendinta, priėmus atitinkamus JADIS nuostatų pakeitimus ir pritaikius informacinę sistemą tokių duomenų registravimui.

Pareiga rinkti tikslią informaciją apie galutinius naudos gavėjus nustatyta visiems Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, išskyrus tuos, kurių vienintelis dalyvis yra valstybė ar savivaldybė.

Naudos gavėju įmonėje yra laikomas fizinis asmuo, kuris yra kliento savininkas arba kontroliuoja klientą, ir (arba) fizinis asmuo, kurio vardu yra vykdomas sandoris ar veikla. Įstatymas pateikia sąrašą asmenų, kurie yra laikomi galutiniais naudos gavėjais.

Įstatymo nustatytų reikalavimų pažeidimas asmenims užtraukia baudą nuo 500 EUR iki 1 800 EUR, o juridinių asmenų vadovams – nuo 2 000 EUR iki 3 500 EUR.

Pakartotinai padaryti nusižengimai užtraukia baudą asmenims nuo 1 500 EUR iki 5 200 EUR, o juridinių asmenų vadovams – nuo 3 500 EUR iki 5 800 EUR.

Įstatymo pakeitimus galite rasti [čia](#).

2018 m. gruodžio 20 d. Vyriausybė patvirtino Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pakeitimų projekto (Įstatymo pakeitimų projektas) ir perdavė jį Seimui

Įstatymo pakeitimų projekto tikslas yra pakeisti ir papildyti Įstatymo nuostatas pagal 2018 m. gegužės 2018 m. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/843, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos ir iš dalies keičiamos direktyvos 2009/138/EB ir 2013/36/ES (Direktyva), taip gerinant pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos teisinį reguliavimą.

Įstatymo pakeitimų projektas apima šiuos pakeitimus: (i) išplėstas privalomų subjektų sąrašas; (ii) didesnės rizikos trečiųjų šalių klientams taikoma griežtesnė klientų patikrinimo procedūra.

Be to, Įstatymo pakeitimų projektas numato tam tikras pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priežiūros funkcijas institucijoms ir numato Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijai pareigą pateikti svarbių viešųjų funkcijų sąrašą, kuris turi būti atnaujintas mažiausiai kartą per 4 metus. Įstatymo pakeitimų projektas visiškai perkels minėtą Direktyvą į įstatymą.

Įstatymo pakeitimų projektą galite rasti [čia](#) ir [čia](#).

„Pareiga rinkti tikslią informaciją apie galutinius naudos gavėjus nustatyta visiems LR įsteigtiems juridiniams asmenims, išskyrus tuos, kurių vienintelis dalyvis yra valstybė ar savivaldybė.“

Tomas Mieliauskas

tmieliauskas@deloittece.com

+370 612 98 519

„Įstatymo pakeitimų projektas, įgyvendinantis Direktyvą, pagerins pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos teisinį reguliavimą.“

Monika Žlabienė

mzlabiene@deloittece.com

+370 608 66 668

Pusmetis po BDAR įsigaliojimo: ar verslui pavyko įveikti iššūkius?

Deloitte Legal atliko išsamų tyrimą Vidurio Europos regione, įskaitant Lietuvą, siekiant identifikuoti pagrindinius iššūkius, su kuriais įmonės susidūrė taikydamos BDAR praktikoje per pirmąjį pusmetį po jo įsigaliojimo.

Deloitte Legal ekspertų paruoštoje ataskaitoje „BDAR: pusmetis po įsigaliojimo“ apžvelgiama geroji praktika, aptariami nacionaliniai teisės aktai, papildantys BDAR reguliavimą skirtingose valstybėse, duomenų apsaugos institucijų vaidmuo, padedant taikyti BDAR nuostatas.

Tyrimo duomenimis, tirtose Vidurio Europos šalyse pirmojo BDAR pusmečio galiojimo laikotarpiu baudos dėl asmens duomenų pažeidimo nebuvo paskirtos. Kai kurios nacionalinės institucijos, įskaitant Lietuvos, atliko BDAR atitikties patikrinimus, po kurių tikrintoms organizacijoms davė privalomus BDAR neatitikimų pašalinimo nurodymus.

Plačiau su Deloitte Legal atlikto tyrimo ataskaita galite susipažinti [čia](#).

„Kadangi BDAR – vis dar pakankamai naujas reguliavimas, neretai kyla reali grėsmė klaidingai interpretuoti

Monika Žlabienė
mzlabiene@deloittece.com
+370 608 66 668

Susisiekite:

Gintautas Bartkus
Vadovaujantis partneris
Advokatas
Deloitte Legal
+370 650 42 278
gbartkus@deloittece.com

Tomas Davidonis
Partneris, advokatas
Deloitte Legal
+370 686 89 558
tdavidonis@deloittece.com

Kristine Jarve
Partnerė
Mokesčių departamentas
+370 5 255 3000
kjarve@deloittece.com

Lina Minkė
Vyresnioji projektų vadovė
Mokesčių departamentas
+370 5 255 3000
lminke@deloittece.com

Deloitte.

Apie Deloitte

Deloitte yra vadinamos Deloitte Touche Tohmatsu Limited, Jungtinės Karalystės ribotos atsakomybės bendrovės, ir grupei priklausančios bendrovės narės („DTTL“). Kiekviena DTTL narė yra atskiras ir nepriklausomas juridinis asmuo. DTTL (dar vadinama „Deloitte Global“) pati savaime paslaugų neteikia. Daugiau informacijos apie DTTL ir jos bendroves nares galite rasti www.deloitte.lt

Deloitte teikia audito, mokesčių, finansų ir verslo konsultacijų bei teisės paslaugas privačioms bendrovėms, veikiančioms įvairiose srityse, bei valstybinėms institucijoms 150 šalių visame pasaulyje. Tarptautinis Deloitte bendrovių tinklas ir ilgametė patirtis vietinėse rinkose suteikia klientams daugiau galimybių efektyviai siekti tikslų, kad ir kur jie vykdytų savo veiklą. Daugiau kaip 286 000 Deloitte ekspertų visada stengiasi užtikrinti aukščiausią paslaugų kokybę ir tapti profesionalumo standartu visose srityse, kuriose veikia.

Apie „Deloitte Legal“

„Deloitte Legal“ reiškia Deloitte Touche Tohmatsu Limited įmonių-narių ar jų dukterinių įmonių, teikiančių teisinę paslaugas, teisinę praktiką. „Deloitte Legal“ Vidurio Europoje atstovauja 360 teisininkų iš 14 šalių, o pasaulinis „Deloitte Legal“ tinklas vienija daugiau nei 2 000 teisininkų iš 81 šalies.

Apribojimas

Šiame leidinyje yra pateikiama tik bendro pobūdžio informacija ir ji negali būti vertinama kaip Deloitte Touche Tohmatsu Limited, grupei priklausančių bendrovių narių ir susijusių įmonių (apibendrinant, tarptautinio Deloitte bendrovių tinklo) patarimas, teisinė išvada ar konsultacija. Nė viena iš tarptautinio Deloitte tinklo bendrovių nėra atsakinga už nuostolius, atsiradusius dėl leidinyje skelbiamos informacijos.